

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia, prin intermediul avocatului Criclivîi Sergiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia împotriva Băncii Comerciale de Investiții „OGUZZBANK” Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), lichidatorului Băncii Comerciale de Investiții „OGUZZBANK” (în proces de lichidare) Marcu Silvia, Isiumbeli Valeriu, Dahnovici Rodica, Bordeniuc Maria, Tabaran Anastasia, Notarului Gladîș Oleg, Societății Comerciale „ACONA-IMOBIL”, intervenienți accesorii Notarul public Cutian Aliona și Agenția Servicii Publice cu privire la repunerea în termen, declararea ilegală a înregistrării, declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, declararea nulității procesului-verbal, declararea nulității raportului de evaluare, declararea nulității încheierii de rectificare, încasarea sumei, evacuarea din casa de locuit și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 20 februarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor,

c o n s t a t ă :

La 21 iunie 2012, SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașcu Aurel, Dumitrașcu Natalia au depus cerere de chemare în judecată împotriva Rodicăi Dahnovici, BCI „Oguzbank” SA, Bordeniuc Maria și Tabaran Grigore cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, coreclamanții și-au concretizat cererea de chemare în judecată prin completarea pretențiilor, solicitând repunerea în termen, restabilirea și recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit individual din str. xxxx, xxxxx după soții Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia, declararea ilegală a înregistrării din 09 octombrie 2000, din Registrul bunurilor imobile a OCT Chişinău a casei de locuit individuală din str. xxxx, xxxxx după BCI „OGUZZBANK” SA, evacuarea din casa de locuit individuală din str. xxxx, xxxx a Rodicăi Dahnovici.

Pe parcursul judecării cauzei, coreclamanții au înaintat pretenții suplimentare, cerând declararea nulității foaiei de vărsământ nr. 1 din 04 iunie 2009, întocmită și semnată de contabilul BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare) Dahnovici Rodica, pentru avansul la procurarea imobilului din mun. Chișinău str. Pavel Boțu, 1/2 în sumă de 80000 lei, declararea nulității foaiei de vărsământ nr. 1 din 22 iunie 2009 întocmită și semnată de contabilul BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare) Dahnovici Rodica, pentru procurarea imobilului din xxxx, xxxxx în sumă de 720 000 lei, declararea nulității raportului de evaluare a casei de locuit individuală din str. xxxxx, xxxxxx nr.02-004/09 din 27 ianuarie 2009, evaluat la suma de 800 000 lei și semnat de SC „ACONA-IMOBIL” la cererea BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare), încasarea datoriei în sumă de 89886,14 lei de la BCI „OGUZBANK” SA în folosul SRL „Nataur-Dava”, stabilită și confirmată prin raportul de expertiză a Centrului Național de Expertize Judiciare nr. 004211/888 din 05 decembrie 2007.

La fel, SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașcu Aurel, Dumitrașcu Natalia au solicitat declararea nulității procesului verbal nr.4 din 26 decembrie 2008 cu privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare) a casei de locuit din str. xxxxx, xxxxxxx, care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Băncii, Ganaciuc Sergiu, contabilul Dahnovici Rodica și juristul Isiumbeli Valeriu, declararea nulității procesului - verbal nr. 4 din 26 februarie 2009 cu privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare) a casei de locuit din str. xxxx, xxxxx, care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Ganaciuc Sergiu, contabilul Dahnovici Rodica și juristul Isiumbeli Valeriu, declararea nulității procesului verbal nr.4 din 02 iunie 2009 cu privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZBANK” SA (în proces de lichidare) a casei de locuit din str. xxxx, xxxxx care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Băncii, Ganaciuc Sergiu, contabilul Dahnovici Rodica și juristul Isiumbeli Valeriu, declararea nulității încheierii de rectificare din 06 noiembrie 2014, în contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuală din xxxxxx, xxxxxx încheiat între BCI „OGUZBANK” SA și Bordeniuc Maria, autentificat sub. 18397 din 22 iunie 2009 de notarul Oleg Gladîș.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia în partea pretențiilor privind repunerea în termen, restabilirea și recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit individuală din str. xxxx, xxxxx după soții Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia; declararea ilegală a înregistrării din 09 octombrie 2000, din Registrul bunurilor imobile a OCT Chișinău a casei de locuit individuală din str. xxxxx, xxxxxx după BCI „OGUZBANK” SA; declararea nulității Contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuală din str. xxxxx, xxxxx, încheiat între BCI „OGUZBANK” SA și Bordeniuc Maria, autentificat sub. 18397 din 22 iunie 1009 de notarul Oleg Gladîș; declararea nulității Contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuală din str. xxxx, xxxxxx încheiat între Bordeniuc Maria și Tabaran Grigore, autentificat sub nr.5643, din 30 iunie 2010 de notarul public Aliona Cutian; declararea nulității procesului-verbal nr.4 din 26 decembrie 2008, cu

privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZZBANK” SA, în proces de lichidare a casei de locuit din str.xxxxx, xxxxxx, care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Băncii Ganaciuc Sergiu, contabilul Băncii Dahnovici Rodica și juristul Băncii Isiumbeli Valeriu; declararea nulității procesului-verbal nr.4 din 26 februarie 2009, cu privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare) a casei de locuit din str.xxxxx, xxxxxx, care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Băncii Ganaciuc Sergiu, contabilul Băncii Dahnovici Rodica și juristul Băncii Isiumbeli Valeriu; declararea nulității procesului-verbal nr.4 din 02 iunie 2009 cu privire la nepetrecerea concursului de comercializare de către BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare) a casei de locuit din str. xxxxx, xxxxx, care au fost întocmite și semnate de ex-lichidatorul Băncii Ganaciuc Sergiu, contabilul Băncii Dahnovici Rodica și juristul Băncii Isiumbeli Valeriu; declararea nulității încheierii de rectificare din 06 noiembrie 2014, în contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuală din str.xxxxxx, xxxxxx, încheiat între BCI „OGUZZBANK” SA și Bordeniuc Maria, autentificat sub. 18397 din 22 iunie 2009 de notarul Oleg Gladîș; încasarea datoriei în sumă de 89 886,14 lei de la BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare) în folosul SRL „Nataur-Dava”, stabilită și confirmată prin raportul de expertiză a Centrului Național de Expertize Judiciare nr.004211/888 din 05 decembrie 2007; evacuarea din casa de locuit individuală din str. xxxxx, xxxxx a pârâtei Dahnovici Rodica; obligarea pârâților la plata solidară a cheltuielilor de judecată.

S-a încetat procesul în partea pretențiilor privind declararea nulității foaiei de vărsământ nr. 1 din 04 iunie 2009, întocmită și semnată de contabilul BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare), Dahnovici Rodica, pentru avans la procurarea imobilului din xxxxx, xxxxxx în sumă de 80000 lei; declararea nulității foaiei de vărsământ nr. 1 din 22 iunie 2009, întocmită și semnată de contabilul BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare), Dahnovici Rodica pentru procurarea imobilului din xxxxxx, xxxxxx, în sumă de 720000 lei; declararea nulității raportului de evaluare a casei de locuit individuală din xxxxx, xxxxx nr.02-004/09 din 27 ianuarie 2009, întocmit, evaluat la/suma de 800000 lei și semnat de SC „ACONA-IMOBIL” SRL, la cererea BCI „OGUZZBANK” SA (în proces de lichidare).

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, la 04 decembrie 2017, SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia reprezentanți de avocatul Criclivîi Sergiu au depus cerere de apel nemotivat, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, nu s-a dat curs apelului înaintat de către SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia reprezentanți de avocatul Criclivîi Sergiu, s-a acordat termen până la 10 aprilie 2018, ora 11:00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitarea a taxei de stat în mărime de 43 197 lei. Totodată, s-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile constatate, apelul nemotivat va fi restituit.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 20 februarie 2018, SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia prin intermediul avocatului Criclivîi Sergiu au înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea și repunerea în termen a recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Pledând pentru admiterea recursului, recurenții indicată că încheierea contestată este neîntemeiată deoarece vine în contradicție cu materialele cauzei.

Astfel, având în vedere faptul că prima instanță a scutit parțial reclamantii de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, invocând faptul că dâșii sunt pensionari și alte venituri în afară de pensie nu au, Curtea de Apel Chișinău urma să țină cont de probele prezente la materialele cauzei și prin prisma Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, să calculeze corect suma taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Ținând cont de faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018 a fost recepționată de către avocatul recurenților Criclivîi Sergiu la 28 martie 2018 (f.d. 202), Colegiul consideră recursul înaintat la 06 aprilie 2018 în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele cauzei Colegiul constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, în temeiul art. 368 Cod procedură civilă, nu s-a dat curs apelului declarat de către SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia prin intermediul avocatului Criclivîi Sergiu împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 01 decembrie 2017, s-a acordat apelanților termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 43 197 lei până la 10 aprilie 2018.

Colegiul denotă că soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or, la depunerea cererii de apel SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia reprezentanți de avocatul Criclivîi Sergiu nu au prezentat apelul motivat și nici nu au solicitat instanței scutirea de la plata taxei de stat.

Remarcă instanța de recurs că SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia prin intermediul avocatului Criclivîi Sergiu înaintând cerere de recurs, își manifestă dezacordul cu încheierea instanței de apel din 20 februarie 2018 doar în partea dispunerii prezentării dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 43 197 lei, astfel Colegiul se va pronunța doar în această parte.

Așadar, în conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit prevederilor art. 83 Cod procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul

statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit prevederilor art. 84 Cod procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Art. 85 alin. (4) Cod procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La fel, și articolul 4 din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992, expres stipulează că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Prin urmare, potrivit normelor de drept menționate rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Studiind cererea de apel înaintată de SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia prin intermediul avocatului Criclivii Sergiu, Colegiul constată că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel, și a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, or nu a fost înaintă de către apelanți sau reprezentatul acestora cererea cu privire la scutire taxei de stat la depunerea cererii de apel

Astfel, argumentele invocate de către SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia în susținerea cererii de recurs sunt declarative.

În acest sens Colegiul remarcă că apelanții/recurenții urmau să solicite scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, precum și să prezinte instanței acte ce ar demonstra situația financiară precară și imposibilitatea de a o achita.

Suplimentar, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel, invocând că la depunerea cererii de apel, SRL „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia urmează să anexeze dovada de plată a taxei de stat, or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Acesta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare,

dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărârea Kreuz contra Poloniei (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție, adusă dreptului de acces la tribunal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia prin intermediul avocatului Criclivîi Sergiu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nataur-Dava”, Dumitrașco Aurel și Dumitrașco Natalia împotriva Băncii Comerciale de Investiții „OGUZBANK” Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), lichidatorului Băncii Comerciale de Investiții „OGUZBANK” (în proces de lichidare) Marcu Silvia, Isiumbeli Valeriu, Dahnovici Rodica, Bordeniuc Maria, Tabaran Anastasia, Notarului Gladîș Oleg, Societății Comerciale „ACONA-IMOBIL”, intervenienți accesorii Notarul public Cutian Aliona și Agenția Servicii Publice cu privire la repunerea în termen, declararea ilegală a înregistrării, declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, declararea nulității procesului-verbal, declararea nulității raportului de evaluare, declararea nulității încheierii de rectificare, încasarea sumei, evacuarea din casa de locuit și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea